

MARKO
ŽIVKOVIĆ

GALERIJA FORUM

18. 06. — 02. 07. 1996.

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR
ZAGREB
Teslina 16, tel 42 11 44

Za izdavača
For the publisher
ZVONIMIR LISINSKI

Urednik kataloga
Catalogue editor
ZVONIMIR LISINSKI

Predgovori
Prefaces
TONKO MAROEVIĆ
VLASTIMIR KUSIK

Fotografije
Photographies
MARIN TOPIĆ

Postav izložbe
Arrangement exhibits
AUTOR

Tisak kataloga
Printed by

"PEGAZ" d.d. Zagreb, Gundulićeva 26.

Naklada
Edition
300 komada

RAJSKA PTICA

Petnaestak godina djelovanja unutar razmjerno koherentnoga oblikovanog sustava i s tematsko-motivskim koordinatama koji kao da potiču nutarnju koncentraciju čine da slikara, grafičara i crtača (ili, možda radije, obmutim smjerom) Marka Živkovića danas osjećamo kao zrelu osobnost. Umjetnik je u osjećkom likovnom krugu opravdano već zauzeo jedno od vodećih mjesta, a potvrdio se u nizu prigoda i u nacionalnom kulturnom prostoru - posebice priznanjima na žiriranim kolektivnim izložbama - ali potpunije prepoznavanje mogućnosti i dometa kao da mu tek predstoji. Uostalom, uvjeti često nisu bili najpovoljniji, na teškom, nepoticaenom ili čak protustvaralačkom (razaralačkom) vremenu ovaj je autor također odgovorio uvećanim zalaganjem i zalogom. Dakle, nevoljama usprkos, rušenju za inat, ništavilu nasuprot...

Međutim, mladi je slikar našao čvrsto pokriće u tvornosti olovke i tuša, podloge i nanosa, u dinamizmu izmjene osnovnih sastojaka crteža i slike, a posebice u polarizaciji maksimalnih krajnosti (crnine i bijeline) temeljnih grafičkih tehnika. Discipline koje je prihvatio za školovanje nije razvijao u puke akademske vještine već ih je shvatio kao poticaj za daljnju razradu i dodatnu kreativnu meditaciju.

Crte i površine Marka Živkovića stekle su ponajprije neophodnu autonomiju. Linija i mrlje bile su sposobne oživjeti prenoseći na gledatelja kaptiranu energiju, a ploha se suprostavljala ravnodušnosti gibljivošću okupljenih ili nataloženih čestica. Tek je na takvoj podlozi (enformelističkoga tretmana) Živković bio u stanju intervenirati mimetičkim sugestijama ili oblicima koji upućuju na predmete i pojave iz vanjskoga svijeta. Pritom je također bio pažljiv u odabiru, te je u ikonografskom repertoaru ostao pretežno na simboličkoj razini, s one strane svake usporedivosti sa običnošću i daleko od banalne referencijalnosti.

Silizirane figure Marka Živkovića upućuju na transcendentni, metafizički svijet svetaca i bajkovitih prizora, na uvjetnu ili relativnu pojavnost amblematičkih junaka, koji ne plaćaju prejak obol tjelesnosti ili svakidašnjim relacijama i proporcijama. Antropomorfnost ili zoomorfnost evidentna je, ali i omeđena zahtjevima čiste, često gotovo infantilne, vizionarnosti ili pak ekspresivne sustavne deformacije. Zvijeri i ptice, zmajevi i fantastične prikaze djeluju ponajprije eminentno grafičkim ili plastičkim svojstvima: rezovima i lomovima, uzduženjima i ispupčenjima, šiljcima i bridovima, udaljujući se od ornamentalne sredenosti prema dramatičnoj, dinamičnoj kontrapoziciji. Boja se također s vremenom bitno oslobodila i osamostalila; umjesto lokalnih tonova javljaju se plamsavi akcenti, a međusobno daleki dijelovi registra dozivaju se često piskutavim suzvučjima.

Ali nema dvojbe da je Krist, odnosno raspeće, tematska i oblikovna konstanta Živkovićeve rada, skoro od samih početaka do danas. Naime, u liku Raspetoga, no i u samom križu kao instrumentu patnje, slikar vidi idealan susret krajnosti: organskoga i geometrijskoga, taktilnoga i spiritualnoga, ograničenoga i nedohvatljivoga. Kako kaže V. Kusik Kristološki motiv tema, ali i sadržaja ovoga slikarstva, i koliko je to apstrakcija kao duhovna mistika, toliko je kao forma stvama i očigledna u svojoj stvarnosti. Doista, na presjecištu križa dodiruju se i različita shvaćanja slike i predstave, krakovi sintetiziraju paradoksalne mogućnosti izraza - prikazivanje neprikazivanog.

TONKO MAROVIĆ

Marko Živković (Kostrč 1956.), učenik sarajevske Akademije (završio 1981.) dolazi u Osijek iz Županje. Vrlo brzo uvjerit će osječku sredinu u raskoš vlastita talenta kojim će u najboljem smislu obogatiti likovni život grada. Grafičar izrazitog talenta naći će načina da uz ovu likovnu disciplinu, pruži sjajna likovna rješenja i u crtežu ali i slikama. Raznovrsnost slikarskih tehnika koje će koristiti odgovarat će njegovom duhovnom biću i slikarskom temperamentu, one će pratiti impulse njegove duševnosti ne birajući slikarska sredstva i način kako bi se izrazile. Sklon filozofskom teološkom razumijevanju života i svijeta, vlastitog bića i egzistencije, promišljajući životne i slikarske istine i spoznaje, Živković će odgovore na mnoga pitanja potražiti prije svega u slikarstvu.

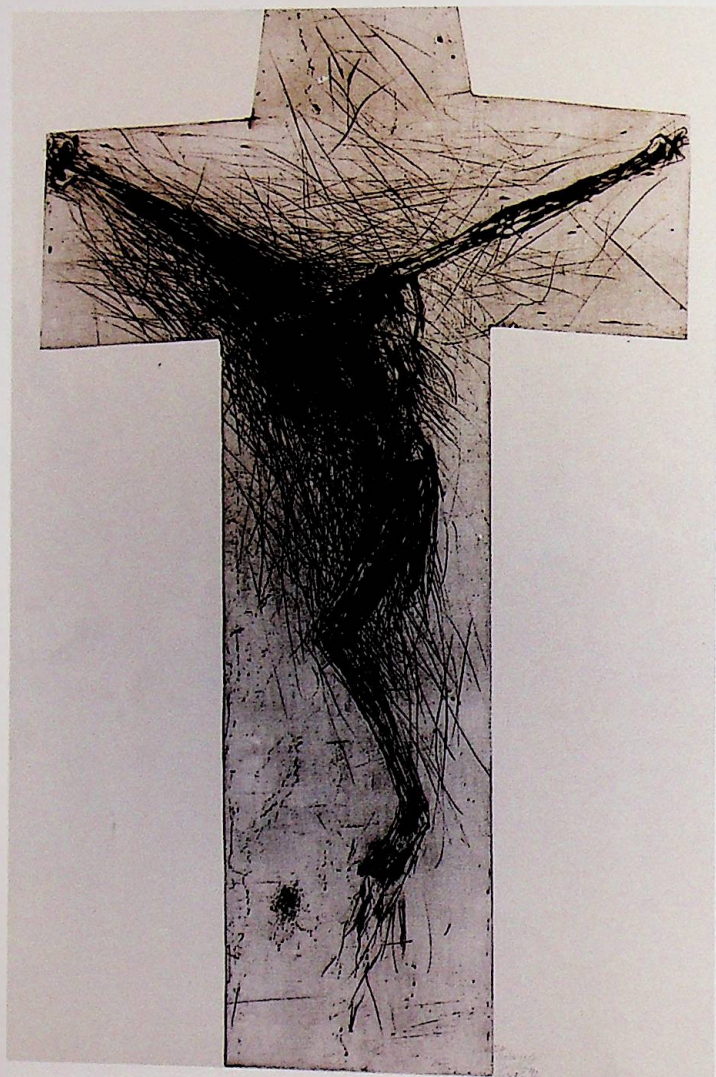
A slikarski odgovori bit će doista uvjerljivi. Kombinirajući različita sredstva i postupke, osobito u crtežu, Živković će stvoriti poseban slikarski izraz i svijet. Brzi i neurotični potez pera (ili igle na ploči) dobit će svoj odgovor u crnilu tuša ili tamnom kolorističkom spektru slike u ulju.

Kako je sakralna tema središnja tema njegova interesa, ona mjesto svog opstanka nalazi u ambijentu Živkovićeve slike koja izražava narav njegove duševnosti i meditativnu duhovnost... kao simboliku smrti i praznine, ništavila koje urliče raspeto na križ ili kao psina nad lešinastom figurom. Ali nadu i vjeru, ipak i konačno, prepoznajemo u njenoj slikarskoj snazi. Jer kolikogod je to slikarstvo predstava sila psihotičkog sunovrata, toliko je ono vitalno i snažno kao djelo svojih, slikarskih sila. Slika Marka Živkovića je ravnoteža tih sila.

O d očetka njegovi radovi, prije svega grafike i crteži, a potom i slike, naglašeno su inzistirali na potrazi za vlastitim rukopisnim identitetom što je dalo rezultat u vidu naoko rasute i raspršene, gotovo neurotično komponirane slikarske građe aplicirane na podlogu papira. Isprekidana linija igle na bakrenoj ploči pomiješana s crtom pera na papir, mrlje boje kistom ali i spužvom tvorene su zajedno s prazninom podloge. Dakako, znak kod Živkovića, shodno formalnim premisama nema predmetnu i amblematičnu već figurativnu i simboličku predstavu. Sa slikama Marka Živkovića kao da se spuštamo u dubinu očaja, bezizlazno i bespovratno svjesni kako njegov Krist sasvim sigurno neće uskrsnuti niti će se urlik psine pretvoriti u zov spasa.

Mislim da je slikarstvo Marka Živkovića danas, na tragu dva dijametralno suprotna pravca, psihotičkog sunovrata u slici i uspona slike kao slikarstva. Vitalizam ovih kretanja odražava slikarstvo skladnom cjelinom što treba shvatiti ne samo kao tipološku već i vrijednosnu kategoriju. VLASTIMIR KUSIK

1

1

BIOGRAFIJA

Marko Živković rođen je 29. lipnja 1956. godine u Kostrcu (Bosna i Hercegovina). Školu primijenjenih umjetnosti završio je 1976. godine u Sarajevu i Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu 1981. godine u klasi prof. Dževada Hoze.

Adresa

Ružina 5, 31000 Osijek
tel 031 12 06 75

NAGRADE

Nagrada na XV. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike

Nagrada EX AEQUO na XII. Biennalu Slavonaca u Osijeku

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1980. Sarajevo (BiH) 1982. Bregenz (Austrija) 1983. Brčko (BiH), Galerija Rizah Štetić 1986. Dakovo, Muzej Dakovštine 1987. Karlsruhe (Njemačka), Darlach Galerie am Basler Tor 1989. Osijek, Caffè galerija Šimurda 1990. Zagreb, Galerija Spektar; Osijek, Galerija CM 1991. Vinkovci, Galerija umjetnosti; Osijek, Galerija likovnih umjetnosti / Ratni program 1992. Osijek, Galerija Zodijsak, Hrvatski katolički ratni kalendar; Dakovo, Spomen muzej biskupa J. J. Strossmayera 1995. Zagreb, Galerija Ulrich

SKUPNE IZLOŽBE

1981. Osijek, VIII. Biennale Slavonaca; Zagreb, VIII. zagrebačka izložba jugoslavenskoga crteža 1983. Zagreb, IX. zagrebačka izložba jugoslavenskoga crteža; Osijek, IX. Biennale Slavonaca; Zagreb, XV. Salon mladih; Zagreb, XI. postav radova recentnih članova SHDLU; Tuzla, (BiH) V. izložba jugoslavenskoga portreta 1985. Osijek, X. Biennale Slavonaca; Zagreb, X. zagrebačka izložba jugoslavenskoga crteža; Zagreb, XIII. postav radova recentnih članova SHDLU 1986. Zagreb, XIV. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Zagreb, XIV. postav recentne SHDLU; Osijek, Šest osječkih slikara 1987. Split, Biennale suvremene grafike; Tuzla (BiH), VI. izložba jugoslavenskoga portreta; Osijek, XI. Biennale Slavonaca 1988. Zagreb, XV. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike 1989. Osijek, XII. Biennale Slavonaca 1990. Köln, Collonia Croatica; Zagreb, XVI. zagrebačka izložba jugoslavenske grafike; Sombor (Jugoslavija), X. Triennale suvremenoga jugoslavenskoga crteža; Köln, Collonia Croatica; Zagreb, XIII. zagrebačka izložba jugoslavenskoga crteža 1991. Zagreb, Galerija Forum, Osječki ratni atelier 1992. Prag (Češka), Osječki ratni atelier; Dakovo, Konji i Dakovština; Osijek, XII. Biennale Slavonaca 1993. Osijek, Osječki otvoreni atelier; Zagreb, Osječki otvoreni atelier; Graz (Austrija), East meets West; Osijek, Slavonija i Baranja 1991-1993, Dom HV 1994. Osijek, Osječki otvoreni atelier; Osijek, East meets West; Osijek, Djela hrvatskih slikara i kipara; Gospi od utočišta, Aljmaš

POPIS RADOVA

1. PRIZEMLJENI ANDEO 1	ulje na platnu,	152 x 130 cm
2. KUŠNJA	1995. ulje na platnu,	141 x 130 cm
3. BARANJSKA PTICA	1993. ulje na platnu,	91 x 151 cm
4. PUNINA BUŽINE	1996. akril, masni pastel,	50 x 35 cm
5. PREOBRAŽENJE	1994. ulje na platnu,	70 x 100 cm
6. DVIJE PTICE	1995. ulje na platnu,	50 x 80 cm
7. IDEM TI U ZAGRLJAJ	1995. ulje na platnu,	50 x 60 cm
8. SAN	1995. ulje na platnu,	41 x 43 cm
9. PROŽIMANJE	1995. kombinirana tehnika,	48,5 x 62 cm
10. BEZ NAZIVA	1995. akril, masni pastel,	43 x 65 cm
11. GROBLJE 1	1995. kombinirana tehnika,	61 x 86 cm
12. BEZ NAZIVA	1995. akril, masni pastel,	43 x 65 cm
13. BEZ NAZIVA	1995. kombinirana tehnika,	50 x 70 cm
14. SVETI JURAJ	1995. akril, masni pastel,	43 x 79 cm
15. KRILATA ZMIJA	1995. akril, masni pastel,	50 x 70 cm
16. ZMIJA	1995. akril, masni pastel,	43 x 65 cm
17. ČEŽNJA ZA BARANJOM	1995. ulje na platnu,	45 x 60 cm
18. ZGAŽEN	1995. akril, masni pastel,	43 x 65 cm
19. KRŠTENJE	1994. ulje na platnu,	38 x 55 cm
20. MOLITVA	1995. akril, masni pastel,	43 x 65 cm
21. MEDITACIJA	1994. crni tus, sepija,	56 x 71 cm
22. ODMOR	1994. kombinirana tehnika,	50 x 70 cm
23. HRT	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
24. OPOMENA	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
25. MEDITACIJA 2	1996. olovka,	50 x 70 cm
26. GROBLJE 2	1996. olovka, frotage,	50 x 70 cm
27. JAGANJAC 1	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
28. UVUČEN 1	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
29. JAGANJAC 2	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
30. UVUČEN 2	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
31. ADAME...	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
32. RAJSKA PTICA	1996. olovka, akril,	50 x 70 cm
33. BEZ NAZIVA	1996. olovka, masni pastel,	50 x 70 cm
34. DVIJE PTICE	1995. tus u boji,	36 x 49 cm
35. JUTRO	1995. suhi pastel,	34 x 49 cm
36. ČOVJEK I PTICA	1995. suhi pastel,	43 x 62 cm
37. JAHAO	1995. suhi pastel,	43 x 62 cm
38. PTICA	1995. suhi pastel,	33 x 48 cm
39. ZMIJA	1995. suhi pastel,	33 x 48 cm
40. BOŽANSKO SRCE	1995. ulje na platnu,	39 x 60 cm
41. IŠIBANI KRIST	1992. kombinirana tehnika,	50 x 70 cm
42. RASPELO	1994. suha igla,	60 x 80 cm
43. ZIMSKI KRAJOLIK	1987. lavirani tus,	45 x 60 cm
44. BEZ NAZIVA	1992. kombinirana tehnika,	50 x 70 cm

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU

FERDINAND KULMER
GIUSEPPE ZIGAINA
LAZAR VOZAREVIĆ
JOAN MIRO
NIKOLA REISER
EDO MURTIĆ
IVAN LOVRENČIĆ
ZLATKO PRICA
IVO ŠEBALJ
VASKO LIPOVAC
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
ACHILLE PERILLI
OTON POSTRUŽNIK
EMILIO VEDOVA
FRANO ŠIMUNOVIĆ
KSENJIA KANTOCI
STEVO BINČKI
NMES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
RICHARD MORTENSEN
IVO FRIŠČIĆ
VIRGILIJE NEVJESTIĆ
MILVOJE NIKOLAJEVIĆ
LOUZE SPACAL
TONI BENETTON
BOŠKO PETROVIĆ
LJUBOMIR PERČINLIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ
JOSIP DIMINIĆ
ANTE JAKIĆ
NIKOLA KOYDL
RAUL GOLDONI
PREDRAG NEŠKOVIĆ
DALIBOR PARAĆ
PETAR HADŽIBOŠKOV
BOGDAN BOGDANOVIĆ
ALBERT KINERT
MILE SKRAČIĆ

SPASE KUNOVSKI
BORO MITRIČESKI
FADIL VEJZOVIC
PIERO TARTICHIO
VLADIMIR STRAŽA
BELIZAR BAHORIĆ
BRANKO RUŽIĆ
GRAFIČARI IZ HAMBURGA
SUVRREMENI UMJETNICI IZ SR
MAKEDONIJE
MERSAD BERBER
MIDRAG B. PROTIĆ
STANKO JANIČIĆ
ANTE KAŠTELANIĆ
ROBERT RAUSCHEINBERG
KOSTA ANGELO RADOVANI
OTO LOGO
MILAN KONJEVIĆ
PETAR MAZEF
GUALTIERO MOCENNI
LJUBOMIR KARINA
RATKO JANJIĆ JOBO
STOJAN ČELIĆ
ISMAR MUJEZINOVIĆ
EUGEN KOKOT
ŽIVA KRAUS
MARJIA UJEVIĆ-GALETOMIĆ
MAJA DOLENČIĆ-MALEŠEVIĆ
DRAGO TRŠAR
DALIBOR JELAVIĆ
TONKA PETRIĆ
ANDREJ JEMEC
ELIZABETH FRANZEHEIM
SUVRREMENA UMJETNOST
KOSOVA
JEAN MESSAGIER
TADEUS LAPINSKI
IVO KALINA

MATKO TREBOTIĆ
ANTE MARINOVIĆ
MUSLIM MULLIQI
AGIM GAVDARBASHA
OLGA JANIČIĆ
ZLATKO KEŠER
DURO PULTIKA
SLAVKO KOPAČ
SHYQRI NIMANI
LUKŠA PEKO
BORIS DOGAN
DARA KOVAČEVIĆ
SOFIJA NALETILIĆ-PENAVUŠA
GLIGOR ČEMERSKI
JOSIP BIFFEL
KUŽMA KOVAČIĆ
STANKO POSAVEC
ENGJELL BERISHA-BEFRE
DUŠKO ŠIBL
LJUBOMIR STAHOV
DURO SEDER
ŠIME VULAS
JASNA MARETIĆ
ŠPANIJSKO KIPARSTVO
MULTIPLA
TRINAEST SOVJETSKIH
GRAFIČARA
MIRO VUCO
RODOLJUB ANASTASOV
CARLO CIUSSI
KAŽIMIR HRASTE
KLAUDIJ TUTTA
GIORGIO BOLDINI
ZLATKO KAUZLARIĆ-ATAČ
VATROSLAV KULIŠ
STEVAN LUKETIĆ
IVAN LESIAK
JAPANSKA GRAFIKA

ZLATKO ŠIMUNOVIĆ
NETKA KRAŠOVEC
NELA BARIŠIĆ
NANE ZAVAGNO
ANTUN BORIS ŠVALJEK
MLADEN KARAN
MARCELA MUNGER
LJUBO BABIĆ
PERUŠKO BOGDANIĆ
VLADIMIR GAŠPARIĆ-GAPA
JOSIP TROSTMAN
BORIS BUČAN
MOJCA SMERDU
EDIN NUMANKADIĆ
IVAN KOŽARIĆ
MATKO MIJIĆ
ŽELJKO KIPKE
NADA ŠKRLJIN
IVOR PRANČIĆ
IGOR RONČEVIĆ
NENAD VORIH
LOVRO ARTUKOVIĆ
SINIŠA MAJKUS
ROBERT PAULETTA
PETAR BARIŠIĆ
ZOLTAN NOVAK
SILVO ŠARIĆ
BORIS GLUMAC SLAVENSKI
ANTO KAJINIĆ
DANIEL KOVAČ
GORAN ŠTIMAC
ŠIME PERIĆ
LJUBOMIR PERČINLIĆ
VELIMIR RAČKI
DAVORIN RADIĆ
DUŠKO ŠIBL
MIRJANA MARUŠIĆ GORSKA
VANJA VUJIČIĆ